

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25106/2023
02.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Тања Арсић и Јована Савичић, адвокати у ..., против тужених Ringier Serbia ДОО Београд, ББ одговорног уредника штампаног издања медија „Блиц“, ВВ ранијег одговорног уредника издања „Блиц“ и ГГ одговорног уредника online издања медија „Блиц“, чији је заједнички пуномоћник Душан М Стојковић, адвокат у ..., одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 115/23 од 26.04.2023. године, у седници већа одржаној 02.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 115/23 од 26.04.2023. године се **ОДБИЈА**, као неоснована.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Апелациони суд у Београду је донео пресуду ГжЗ 115/23 дана 26.04.2023. године, којом је одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Београду 24ПЗ 214/20 од 13.10.2022. године, те одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неосноване.

Пресудом Вишег суда у Београду 24ПЗ 214/20 од 13.10.2022. године је у првом ставу изреке дозвољено преиначење тужбе поднеском од 01.03.2021. године, у другом ставу изреке одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је објављивањем неистинитих информација да је тужилац ухапшен због педофилије и да је осумњичен да је сексуално узнемиравао и злостављао малолетнике који су долазили код њега да се сликају модели, у тексту објављеном у штампаном издању медија „Блиц“ број .. од ...2020. године под насловом „Сазнајемо: АА ухапшен због педофилије“ уз објављивање пуног имена и презимена и фотографије тужиоца, од стране туженог ББ и неистинитих информација да је познати стилиста ухапшен због педофилије, уз означавање пуног имена и презимена, у тексту објављеном у интернет издању дневног листа „Блиц“ под насловом „Сазнајемо: познати стилиста ухапшен

због педофилије“ од дана ...2020. године, од стране туженог ВВ повређена претпоставка невиности, право на достојанство личности и право на приватност тужиоца АА; у трећем ставу изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се туженом ББ као одговорном уреднику штампаног издања медија „Блиц“ наложи пропуштање објављивања као и забрана поновног објављивања текста са неистинитим информацијама да је тужилац ухапшен због педофилије и да је осумњичен да је сексуално узнемиравао и злостављао малолетнике који су долазили код њега да се сликају као модели, као и објављивање имена и презимена и фотографија тужиоца, под претњом плаћања судског пенала тужиоцу у износу од 50.000,00 динара у случају да тужени поступи противно овој забрани; у четвртном ставу изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се туженом ГГ, као главном уреднику интернет издања медија „Блиц“ наложи пропуштање објављивања као и забрана поновног објављивања неистинитих информација да је познати стилиса ухапшен због педофилије уз означавање имена и презимена тужиоца, под претњом плаћања судског пенала тужиоцу у износу од 50.000,00 динара у случају да тужени поступи противно овој забрани; у петом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени ГГ обавезе да предметни текст уклони са званичне интернет странице „www.blic.rs.“ у року од 8 дана од пријема преписа пресуде под претњом плаћања судског пенала тужиоцу у износу од 50.000,00 динара у случају да тужени поступи противно овој забрани; у шестом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени Ringier Serbia ДОО Београд – Стари град и ББ из ... обавезу да тужиоцу солидарно на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части и права на приватност, настале објављивањем неистинитих информација у броју .. штампаног издања дневног листа „Блиц“ од ...2020. године исплате укупан износ од 500.000,00 динара, и то на име повреде угледа и части износ од 250.000,00 динара и на име повреде права на приватност износ од 250.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате; у седмом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени Ringier Serbia ДОО Београд – Стари град, ББ и ВВ, сви из ..., обавезу да тужиоцу солидарно на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части и права на приватност настале објављивањем неистинитих информација у интернет издању дневног листа „Блиц“ од ...2020. године, исплате укупан износ од 500.000,00 динара и то на име повреде угледа и части износ од 250.000,00 динара и на име повреде права на приватност износ од 250.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате; у осмом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени ББ као одговорни уредник штампаног издања дневног листа „Блиц“ обавезе да о свом трошку без икаквог коментара и без одлагања јавно објави ову пресуду у првом следећем броју штампаног издања дневног листа „Блиц“ рачунајући од дана доношења ове пресуде; у деветом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени ГГ, као одговорни уредник интернет издања медија „Блиц“ обавезе да о свом трошку без икаквог коментара и без одлагања јавно објави ову правноснажну пресуду у првом следећем интернет издању дневног листа „Блиц“ рачунајући од дана доношења пресуде; у десетом ставу изреке, обавезан је тужилац АА да туженима „Ringer Serbia“ ДОО Београд, ББ, ВВ и ГГ накнади трошкове парничног поступка у износу од 112.050,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршност одлуке до исплате и у једанаестом ставу изреке, ослобођен је тужилац плаћања судских такси.

Против наведене другостепене правноснажне пресуде тужилац је поднео дозвољену и благовремену ревизију, којом побија пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 396. став 1. и чланом 8. ЗПП, због прекорачења тужбеног захтева од стране другостепеног суда, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију тужиоца.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/23) и закључио да ревизија није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју у ревизијском поступку суд пази по службеној дужности.

Тужилац истиче да је другостепени суд изношењем оцена о објављеним информацијама прекорачио тужбени захтев тако што је одлучио о другоме, а не о ономе што је тужбом тражено, што представља основ за изјављивање ревизије сходно члану 407. став 1. тачка 5. Закона о парничном поступку. Међутим, према стању у списима предмета и садржини тужбеног захтева о коме је одлучено првостепеном пресудом, која је потврђена другостепеном пресудом, не произлази да су судови, посебно другостепени у доношењу побијане пресуде прекорачили тужбени захтев. Примена критеријума јавног интереса од стране судова није утицала на садржину тужбеног захтева о коме је одлучено. Нема битне повреде одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. а у вези са чланом 396. став 1. и чланом 8. ЗПП како то ревидент истиче, јер нема погрешне оцене доказа, противне одредби члана 8. ЗПП, које би водиле погрешном утврђењу чињеница, како то истиче ревидент када побија утврђено чињенично стање.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени Ringier Serbia ДОО Београд је издавач медија „Блиц“, у штампаном и електронском издању. У ... 2020. године, одговорни уредник штампаног издања дневног листа „Блиц“ био је ББ, а одговорни уредник online издања истог медија био је ВВ. Дана ...2020. године у интернет издању дневног листа „Блиц“ www.blic.rs у рубрици „Хроника“ објављен је текст са насловом „Сазнајемо: Познати стилиста ухапшен због педофилије“, где стоји да је стилиста и диџеј из ... АА ухапшен те вечери због сумње да је претходних месеци злостављао малолетнике који су долазили код њега као модели, што сазнаје „Блиц“ и да су пријавили полицији да их АА најпре скидао, потом облачио за фотографисање и на крају злостављао. Дана ...2020. године, у штампаном издању дневног листа „Блиц“ број .. на насловној страни објављен је текст са насловом „Сазнајемо: АА ухапшен због педофилије“ а објављена је и фотографија тужиоца са текстом да је осумњичен да је сексуално узнемиравао и злостављао малолетнике који су долазили код њега да се сликају, као модели. ОЈТ у Новом Саду је против овог тужиоца поднео оптужни предлог 27.03.2020. године, Основном суду у Новом Саду, због оправдане сумње да је тужилац учинио кривично дело полног узнемиравања из члана 182а став 2. у вези са ставом 1. КЗ у току лета 2017. године, према малолетном оштећеном ДД. рођ. ...2001. године, кривично дело приказивања, прибављања и поседовања фотографског материјала, искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. КЗ,

дана 19.10.2016. године и 29.08.2017. године, и даље према лицима означеним иницијалима и датумима рођења, са датумима радњи, и услед постојања оправдане сумње да је учинио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ. Тужилац је за наслов који је објављен у штампаном издању дневног листа „Блиц“ од ...2020. године, а на порталу ...2020. године, сазнао неколико дана по објављивању текста док је био у притвору од ...2020. до 20.11.2020. године. Даље је утврђено да је текст од ...2020. године објављен на порталу туженог око 22,50 часова, пре но што је тужилац ухапшен следећег дана ...2020. године, у време када су му вршили претрес стана а да није знао зашто, нити да ће га ухапсити. Првостепени суд је из исказа тужиоца утврдио на који начин је тужилац доживео и како се осећао поводом објављивања спорних текстова, прихватајући у потпуности исказ тужиоца у погледу околности под којима је сазнао за објављивање текстова и њихову садржину, као и у делу којим описује своја осећања и расположења након објављивања спорних текстова – осећај повређености, понижености, непријатности које је осећао током боравка у притвору и касније, приликом изласка на улицу и боравка у јавности, при чему је имао у виду да се ради о субјективним доживљајима и субјективном виђењу тужиоца. По оцени првостепеног суда тужилац јесте јавна личност, код чињенице да је сам навео да је дуже од 20 година радио као стилиста, модни дизајнер, ди џеј, фотограф и да је широј јавности познат као ДЈ ЂЂ, да је оснивач јединственог модног блога под називом „ЕЕ“, да је радио као музички уредник на појединим радио станицама и да је пре него што је ухапшен радио као водитељ на ЖЖ и да је био уредник емисије „ЗЗ“. Дакле, првостепени суд је закључио да је тужилац познат широј јавности. Даље, првостепени суд је закључио да спорним текстовима од ... и ...01.2020. године, објављеним у штампаном и електронском издању „Блица“, није повређена претпоставка невиности тужиоца, нити нарушена равнотежа између права личности на поштовање достојанства и права на приватност, и оправданог интереса јавности да буде благовремено, истинито и потпуно обавештена о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, јер је у конкретном случају превагнуо интерес јавности. Ценећи околности конкретног случаја првостепени суд је нашао да су спорни текстови писани и објављени превасходно ради обавештавања јавности о постојању сумње да су учињена кривична дела са највећим степеном друштвене опасности, јер су извршена над малолетним лицима, при чему је тужилац означен не као извршилац, већ лице које је ухапшено због сумње да је учинило кривично дело и користио се термин „осумњичен“, док термин „ухапшен“ не значи да је осуђен. Дакле, према закључку првостепеног суда спорни текстови објављени су у интересу јавности, ради обавештавања о личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, које информације доприносе расправи од општег интереса, због постојања сумње да је извршено кривично дело против полних слобода а да су оштећена малолетна лица која треба заштити од полног узнемиравања, при чему није повређена претпоставка невиности из члана 73. Закона о јавном информисању. Првостепени суд је изричито утврдио да се не ради о нетачним информацијама. Објављене информације могле су да повреду права личности тужиоца, али је превагнуо јавни интерес да се објаве у јавности уз тужиочеву фотографију, иако је тиме постао препознатљив. Међутим, као јавна личност тужилац је морао да трпи већу критику и осуду јавности због неприхватљивог понашања, у смислу одредба члана 8. Закона о јавном информисању. Спорни текстови нису садржавали нетачне информације да је тужилац ухапшен јер му је одређен притвор због сумње о извршењу кривичног дела према малолетницима, а објављени текстови не садрже увредљиве тврдње о тужиоцу, већ тачну информацију да је ухапшен и податке о делима која су му стављена на терет.

Није од значаја околност да је текст објављен у тренутку када је вршен претрес стана тужиоца, односно док још није притворен. Коначно, тужилац је осуђен за полно узнемиравање и искоришћавање малолетног лица за порнографију и даље се налази на издржавању казне. Није осуђен за искоришћавање детета, односно лица испод 14 година живота у смислу одредбе члана 112. став 8. КЗ.

Другостепени суд је прихватио закључак првостепеног суда на основу утврђених чињеница, да је тужилац јавна личност који је у свом послу дизајнера и модног стилисте контактирао са малолетним лицима ради фотографисања, коју околност је искористио и извршио кривично дело против полних слобода малолетника, док у текстовима не пише да је извршио кривично дело педофилије, већ да је ухапшен због тог кривичног дела и због сумње да је претходних месеци злостављао малолетнике који су долазили код њега као модели. Није утврђено да је писање новинара тужених прејудиицирало исход кривичног поступка и повредило тужичево основно право на претпоставку невиности. И другостепени суд, као и првостепени, сматра да се млађи малолетници, лица између 14 и 16 година не сматрају децом у смислу одредба КЗ, али представљају категорију посебно заштићених лица. Стога не сматрају да је јавност, због паушалног наслова да је тужилац ухапшен због педофилије посебно оштећена нетачношћу информације, у ситуацији када јесу полно узнемиравана лица између 14 и 16 година живота. Такође не сматрају судови битном околност да је текст у електронском издању објављен заправо пре него што је тужилац ухапшен, јер се у то време вршио претрес његовог стана који јесте окончан хапшењем, притвором и процесуирањем тужиоца, који је на крају осуђен.

Код тако утврђених чињеница и закључака судова, одбијени су тужбени захтеви тужиоца у односу на све тужене.

Тужилац у ревизији оспорава правилност пресуђења. Истиче навод који не стоји према садржини разлога побијане пресуде, да су нижестепени судови утврдили да су објављене информације нетачне. Управо супротно, првостепени суд је утврдио, а другостепени суд је прихватио за правилно утврђено, да се у конкретном случају не ради о нетачним информацијама. Тужилац тужбене захтеве управо заснива на поставци да су објављене неистините информације од стране тужених. Међутим, у поступку није доказано другачије од онога што је у спорним текстовима објављено, и о томе су нижестепени судови дали разлоге које прихвати и на њих упућује Врховни суд. Нетачности на којима ревидент истрајава у ревизији односе се по схватању тужиоца на околност да је спорни текст у електронском издању медија „Блиц“ објављен у време претреса стана тужиоца, у тренутку када се још није десило хапшење тужиоца. Међутим, овај суд оцењује да су правилни разлози нижестепених судова, да је занемарљива са аспекта истинитости информације околност да је текст у електронском издању, који је садржао информацију да је стилиста и ди џеј из ... АА ухапшен те вечери због сумње да је претходних месеци злостављао малолетнике који су долазили код њега као модели, објављен у тренутку претреса његовог стана, јер након тога тужилац јесте био ухапшен. Надаље, ревидент истиче да се суд не бави тиме да је осуда у кривичном поступку последица огромног притиска медија и изоставља да каже да је у питању био само један малолетник, а сви остали су били пунолетни. Ови наводи ревизије нису утемељени у утврђеном чињеничном стању.

Ревизијски суд оцењује да се наводима ревизије не доказује да су објављене неистините информације, а ценећи утврђену садржину текстова, и то пре свега да је у њима назначено да је тужилац осумњичен, а не и осуђен. Закључак је да према садржини утврђеног чињеничног стања не произилази да се тужбени захтеви основано заснивају на поставци да су неистините информације које су тужени објавили.

Полазећи од тога, све остале тврдње ревидента и основи на којима темељи тужбене захтеве, не стоје. Управо полазећи од тога да није доказано да су објављене неистините информације за тужиоца, нема места анализи на којој истрајава ревидент да су објављеним неистинитим информацијама тужени у јавности створили утисак да је тужилац педофил, да је крив пре него што је поступак против њега уопште покренут, нити да су, као нетачне, информације могле да повреду права личности тужиоца, као и да је тужиоцу повређена претпоставка невиности. Осим што нису објављене неистините информације, на чему се заснивају тужбени захтеви, не стоји ни тврдња тужиоца да је извештавање тужених имало утицаја на кривични поступак против тужиоца. Такво убеђење тужиоца није засновано на конкретно утврђеним чињеницама, нити се такав закључак може извести из конкретних околности. Према целом тексту, објављеном у интернет издању и тексту у штампаном издању листа „Блиц“ не произилази закључак да је његовом садржином повређена претпоставка невиности тужиоца, пре доношења правноснажне пресуде. Посебно нису утемељене тврдње да је целокупно образложење другостепене и првостепене пресуде заједно са објављеним текстом резултат стереотипа који изједначавају педофилију са истополном сексуалном оријентацијом, јер тако нешто нема утемељења ни у једном разлогу правноснажне пресуде. Не стоји ни оцена ревидента да су тужени отишли даље од пуког саопштавања информација и у јавности створили утисак да је тужилац крив пре него што је поступак против њега уопште покренут. Тако нешто не произилази из спорних текстова. Нижестепени судови нису у разлозима пресуда заступали супротно од поставки на којима инсистира ревидент, односно да је заштићено право на заштиту претпоставке невиности, те да се одредбама закона спречава превремено проглашење кривице од стране било кога, укључујући и медије. Оцена је и овога суда, као и нижестепених, да објављене информације за које није утврђено да су неистините, начином на који су објављене нису прејудиицирале оцелу чињеница од стране надлежних судову у кривичном поступку, нису створиле утисак у јавности да је тужилац крив за кривично дело, већ су текстови усмерени на извештавање јавности о постојању сумње да су учињена кривична дела са највећим степеном друштвене опасности.

Одредбом члана 73. Закона о јавном информисању и медијама („Службени гласник РС“ бр. 83/14, 58/15 и 12/16 – аутентично тумачење) који је био на снази у време објављивања спорних текстова, прописано је у циљу заштите људског достојанства, као и независности, угледа и непристрасности суда или другог надлежног органа, да се нико у медију не сме означити учиниоцем кажњивог дела, односно огласити кривим или одговорним пре правноснажности одлуке суда. У конкретном случају, према садржини текстова не произилази да је прекршена претпоставка невиности тужиоца од стране тужених, да је тужилац означен за учиниоца, или оглашен кривим или одговорним за чињење кривичног дела. Такође, из утврђеног чињеничног стања, као и према садржини информација, не произилази да је њиховим изношењем прејудиициран исход поступка у коме је утврђивана одговорност тужиоца, нити да је утицано на правичност тог поступка. Даље, чланом 82. Закона о јавном

информисању и медијима, информација из приватног живота, односно лични запис може се изузетно објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче ако се при објављивању може закључити које је то лице, у смислу члана 80. став 1., ако у конкретном случају интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање. У конкретном случају нижестепени судови су правилно оценили према конкретним околностима да интерес јавности претеже у односу на интерес да се спречи објављивање фотографије тужиоца односно личног записа тужиоцевог лица, у томе што је тужилац својим понашањем дао повода објављивању информације, тим пре што је био јавна личност, сагласно одредби члана 82. став 2. тачка 3. Закона о јавном информисању и медијима.

Све напред изнето, а пре свега с обзиром на утврђење да објављене информације нису биле неистините, нити нетачне како је напред изнето, а да се тужбени захтеви заснивају и садрже у себи тврдњу да су објављене неистините информације, води закључку да тужбени захтеви нису основани. Код таквог стања ствари ревизија је неоснована.

Према изнетом је Врховни суд одлучио као у изреци по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

Одбијени су захтеви за накнаду трошкова поступка по ревизији, тужиоца јер није успео са ревизијом, а тужених јер трошкови одговора на ревизију нису били потребни за одлучивање о ревизији, применом одредаба члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић